

20,3–32,2 %. Проте застосування меншої або більшої концентрації ретарданту проти 0,5 % призвело до зменшення рівня урожайності зерна гороху посівного.

Отже, застосування ретарданту хлормекват–хлорид сприяло переорієнтації потоків асимілятів в бік формування господарськоцінних органів – бобів і зерна, що позитивно вплинуло на формування відповідного рівня врожайності зерна. Максимальний урожай гороху сорту ‘Жордан’ (2,89 т/га) протягом 2016–2017 рр. було одержано за проведення обробки посівів 0,5 % розчином хлормекват–хлориду у фазу бутонізації.

УДК 633.16:631.526

Шагурська Н. В.

Черкаська державна сільськогосподарська дослідна станція ННЦ «Інститут землеробства НААН», вул. Докучаєва, 13, с. Холоднянське, Смілянський р-н, Черкаська обл., 20731, Україна, e-mail:smilachiapv @ukr.net

УРОЖАЙНІСТЬ НОВИХ СОРТІВ ЯЧМЕНЮ ЯРОГО ЗАЛЕЖНО ВІД НОРМ ВНЕСЕННЯ МІНЕРАЛЬНОГО ЖИВЛЕННЯ ТА ОБРОБІТКУ ҐРУНТУ В УМОВАХ ЦЕНТРАЛЬНОГО ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ

Сорт – один з основних факторів підвищення та стабілізації продуктивності будь-якої сільськогосподарської культури. Водночас він може реалізувати генетичний потенціал продуктивності лише при дотриманні технології вирощування, яка відповідає його біологічним особливостям. Виходячи з цього, метою наших досліджень у 2016–2017 рр. було встановлення впливу обробітку ґрунту (оранка, чизель) і рівня мінерального живлення (контроль, $N_{40}P_{40}K_{40}$, $N_{60}P_{60}K_{60}$) на врожайність сортів ячменю ярого ‘Хадар’, ‘Святогор’. В процесі вирощування досить важливо створити рослинам оптимальні умови живлення. Ячмінь має підвищену потребу до вмісту поживних речовин у ґрунті. Це пояснюється біологічними властивостями цієї культури – коротким строком їхнього нагромадження та слабorozвиненою кореневою системою з низьким рівнем засвоювання важкодоступних форм елементів живлення. Дослідження виконуються в польових дослідах сівозміни Черкаської ДСГДС ННЦ «ІЗ НААН».

Дослідженнями встановлено, що створений шляхом застосування добрив фон мінерального живлення значно впливає на формування висоти рослин. Збільшення висоти рослин відбувається залежно від дози внесення добрив, системи удобрення та сорту.

Найменшою висотою характеризувались рослини вирощені на не-удобреному контролі, ‘Святогор’ – 71,0 см, ‘Хадар’ – 72,1 см при чизельному обробітку.

Найнижчий показник урожайності отримали на контролі при оранці сорт 'Святогор' – 2,3 т/га, однак подальше підвищення норм мінеральних добрив впливало на збільшення врожайності культури. Для сорту 'Святогор' при обох системах обробітку найкраща врожайність була при $N_{60}P_{60}K_{60}$ – 3,0 т/га.

У 2017 р. врожайність ячменю ярого варіювала в межах 2,47–3,64 т/га. Найвищої продуктивності посівів було досягнуто за умови внесення максимальних норм мінеральних добрив. Сорт 'Хадар' сформував урожайність на рівні 2,5–3,64 т/га. Максимального рівня врожайності було досягнуто за чизельного обробітку при максимальній системі удобрення – 3,64 т/га.

На підставі проведених досліджень з вивчення сортів ячменю ярого удобрення позитивно впливає на ріст і розвиток рослин ячменю в період вегетації.

УДК 633.15:631.53.027:631.811

Шевченко Н. В.

Вінницький національний аграрний університет, вул. Сонячна, 2, м. Вінниця, 21008, Україна, e-mail: Nataliashevchenko111@gmail.com

ФОРМУВАННЯ ПЛОЩІ ЛИСТКОВОЇ ПОВЕРХНІ РОСЛИН ГІБРИДІВ КУКУРУДЗИ ЗАЛЕЖНО ВІД ТЕХНОЛОГІЧНИХ ПРИЙОМІВ ВИРОЩУВАННЯ

Кукурудза являється однією з найбільш стратегічних сільськогосподарських культур, використовується у харчовій та переробній промисловості, у тваринництві, для виробництва різних видів біопалива. Високий рівень врожайності досягається шляхом застосування значних ресурсів, зокрема: мінеральних добрив, меліорантів, засобів захисту рослин і поливної води. Тому високий рівень інтенсифікації технологій вирощування сільськогосподарських культур в тому числі кукурудзи пов'язаний з додатковими фінансовими затратами, які можуть негативно відбиватися на собівартості продукції. Підвищення продуктивності гібридів кукурудзи можна забезпечити шляхом впровадження низько затратних технологій із використанням стимуляторів росту рослин, бактеріальних препаратів і мікродобрив. Технології їх окремого застосування вивчені досить детально, однак доцільність комплексного використання не досліджувалася.

Мета дослідження – визначення особливостей впливу мікробіологічних препаратів, мікродобрив та біостимуляторів росту і розвитку рослин на ріст, розвиток та формування продуктивності гібридів кукурудзи в Лісостепу правобережного.